

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ
з курсу
«ПСИХОЛОГІЯ МАНІПУЛЯТИВНОГО ВПЛИВУ»

Лекція 1.

1. Які характеристики людського існування та особистісної психіки сприяють посиленню соціального тиску та впливів.
2. Наведіть приклади дефініцій маніпуляції.
3. Назвіть основні умови успішної маніпуляції.
4. Як можна чинити опір маніпуляціям у повсякденному житті.
5. Які загальні рекомендації дають фахівці щодо опору маніпуляціям?

Лекція 2-3

1. Основні причини формування «психології мас»?
2. Основні положення теорії Г. Лебона.
3. Історія розвитку класичного біхевіоризму та його новітніх течій.
4. Основні положення теорії особистості З. Фрейда.
5. Поняття психологічного захисту в теорії З. Фрейда.
6. Назвіть і охарактеризуйте типи особистостей за З. Фрейдом.

Лекція 4-5

1. Назвіть основні засоби соціально-психологічного впливу.
2. Які фази проходить мода у своєму розвитку?
3. Як, на ваш погляд, мода може бути пов'язаною з маніпуляцією?
4. Що ви знаєте про історію вивчення феномену наслідування в соціальній психології?
5. Як феномен конформізму пов'язаний із наслідуванням як формою соціально-психологічного впливу?
6. Які соціально-психологічні експерименти з вивчення феномену конформізму ви знаєте?
7. На чому ґрунтується дія феномену зараження як засобу соціально-психологічного впливу?

Лекція 6-7

1. У чому полягає специфіка навіювання як засобу соціально-психологічного впливу?
2. Назвіть чинники, що підвищують індивідуальну сугестивність та ефективність навіювання в цілому.
3. Які схожі риси, на вашу думку, має феномен контрсугестії та тактики опору маніпуляціям?
4. Чим відрізняються навіювання та переконання як засоби соціально-психологічного впливу?
5. Охарактеризуйте основні складові переконання.
6. Назвіть найбільш ефективні канали переконання.

Лекція 8-9-10

1. Назвіть основні аспекти спілкування як соціально-психологічного феномену.
2. Що ви знаєте про помилки першого сприйняття та типові схеми сприйняття в процесі спілкування?
3. Чи можуть, на вашу думку, соціально-психологічні механізми спілкування сприяти/протидіяти маніпулятивним впливам?
4. Чи можуть, на вашу думку, соціально-психологічні ефекти спілкування сприяти/протидіяти маніпулятивним впливам?

5. За яких умов фундаментальна помилка атрибуції може, на ваш погляд, знижувати або підвищувати ефективність маніпуляції?
6. На яких саме ефектах спілкування може, на вашу думку, ґрунтуватися маніпуляція?
7. Яку роль відіграє стереотипізація в системі маніпуляцій?
8. Як соціальні установки можуть допомогти чинити опір маніпулюванню?
9. Розкажіть про посилення упереджень як шлях посилення ефекту маніпуляції.
10. Механізм перцептивного захисту та його роль у створенні бар'єру між маніпулятором та об'єктом маніпуляції.

Лекція 11-12

1. У чому полягає специфіка людського спілкування як комунікації?
2. Назвіть основні види спілкування як комунікації.
3. Які види невербальної комунікації ви знаєте?
4. У чому, на ваш погляд, полягає специфіка впливу кожного з видів невербальної комунікації в умовах організації маніпулятивного впливу?
5. Як досвідчені маніпулятори використовують можливості впливу візуальної системи комунікації?

Лекція 13-14

1. Назвіть висхідні положення теорії особистості А. Адлера
2. Яку роль у формуванні особистості, на вашу думку, відіграє почуття неповноцінності?
3. Що ви знаєте про таке поняття з теорії А. Адлера як «механізми компенсації»?
4. Дія яких механізмів компенсації, на ваш погляд, більшою мірою пов'язана з маніпулятивними впливами?
5. Які типи особистості (за К. Хорні) ви знаєте?
6. Який з цих типів має більше шансів стати «маніпулятором», який – «об'єктом маніпуляції»?
7. Назвіть основні характеристики невротичного кохання.
8. Як ви вважаєте, чому поведінку людини, яка переживає невротичне кохання, можна вважати маніпулятивною?

Лекція 15-16

1. Що таке «особистісна акцентуація»?
2. Що характеризує поведінку акцентуованої особистості?
3. Які види особистісних акцентуацій ви знаєте?
4. Які з типів акцентуованих особистостей самі схильні до маніпуляцій, а які найчастіше стають їхніми «жертвами»?
5. Схарактеризуйте поширені психологічні типи та особливості маніпуляторів.
6. Які індивідуально-психологічні риси в цілому сприяють перетворенню особистості на жертву маніпуляції?